

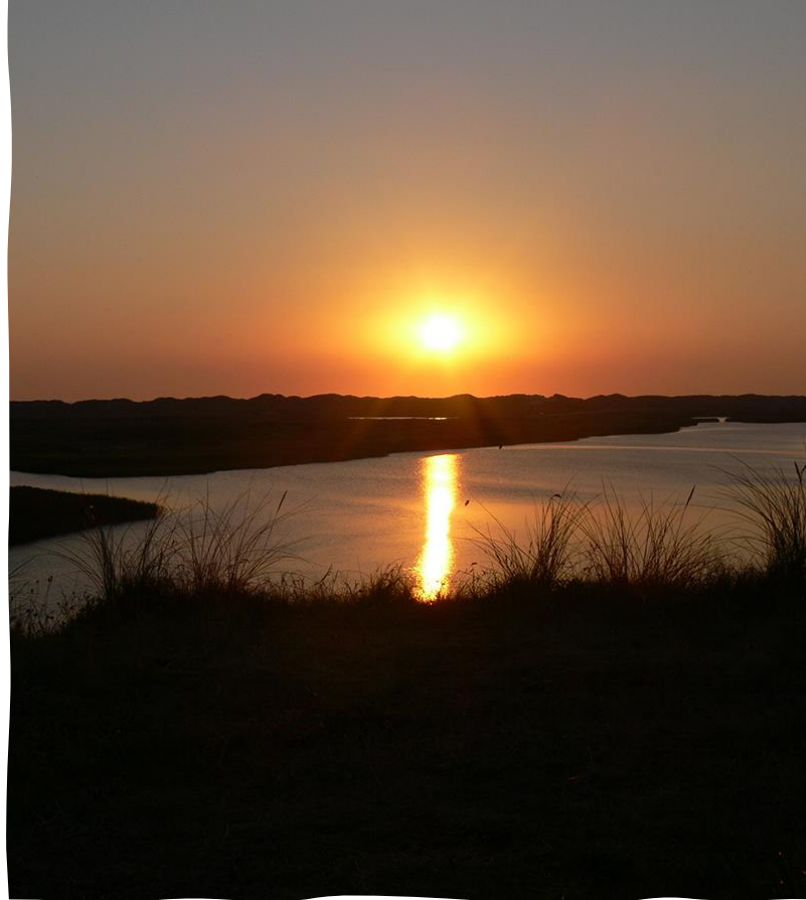
Fra fjord til hav

Klegod grundejerforening

19. april 2025

v/Alice Thams

Nymindesgab en
særlig magi -
lyset

- Laurits Tuxen, Skagensmaler

Ringkøbing
fjord – fra
havbugt til
fjord

Fiskeri fra Nymindegab og Holmlands Klit

Trankogning ved Nymindegab

Silden og Nymindegab

- *For 40 år siden var det fiskerne i Henne og Lønne sogne ubekendt, at sild er det tjenligste middel til at sætte på fiskekrogene, hvorfor man brugte orm....*
- *Efter man er kommet til kundskab om sildens fortrinlighed til at sætte på fiskekrogene, eller som kaldes til at ese med, er Nymindegabs fiskeri år for år tiltaget og drives nu med en ualmindelig kraft.*
- *Naturen har gjort dette sted til en udmærket bekvem fiskeplads, idet Ringkøbings Fjord indløb frembyder lejlighed til at forsynes med es af den mængde sild, der i store stimer løber ud og ind af fjorden.*
- *Det er betingelsen for et rigt havfiskeri, at tilstrækkeligt forråd af tjenlig es haves til stede, når vejret tillader fiskerne at begive sig ud på havet.*

Herredsfoged A. C Wede Heinen, Varde, 1831

H. N. Krøyers beskrivelser fra 1843

- Vestjyske havskibe og havbåde forsynet med afrundet bund – savner køl – lettere komme ind og ud af fladvandede Nymindegab. Har storsejl – medbringer en kasse sand, der kastes i havet, når fiskefangsten er i båden.
- Både til voddragning pramme eller skibsjoller – købt ved strandinger eller af nordmænd, der sejler trælast til Ringkøbing
- Nymindegab 16 havskibe (6-7 fiskere), 8 havbåde (4-5 fiskere)
- Hver fisker lejer en esepige og har en drejer – hvert bådelaug en løber
- 328 personer deltager i forårsfiskeriet i 1843
- Ingen anden dansk lokalitet mellem Skagen og Elben har så stor vigtighed
- Nymindegab placeret ved et fiskerigt hav – ikke stor afstand til Doggerbanke, hvorfra større både kunne drive et indbringende fiskeri
- *Fiskerne viser en tilbøjelighed til at forsamle sig og rådslå deres fælles anliggender – måske overlades til dem selv at fastsætte de nødvendige ordensbestemmelser for fiskeriet*

Esehusene

Strandparti fra Nymindesbælt med strandkøbersker

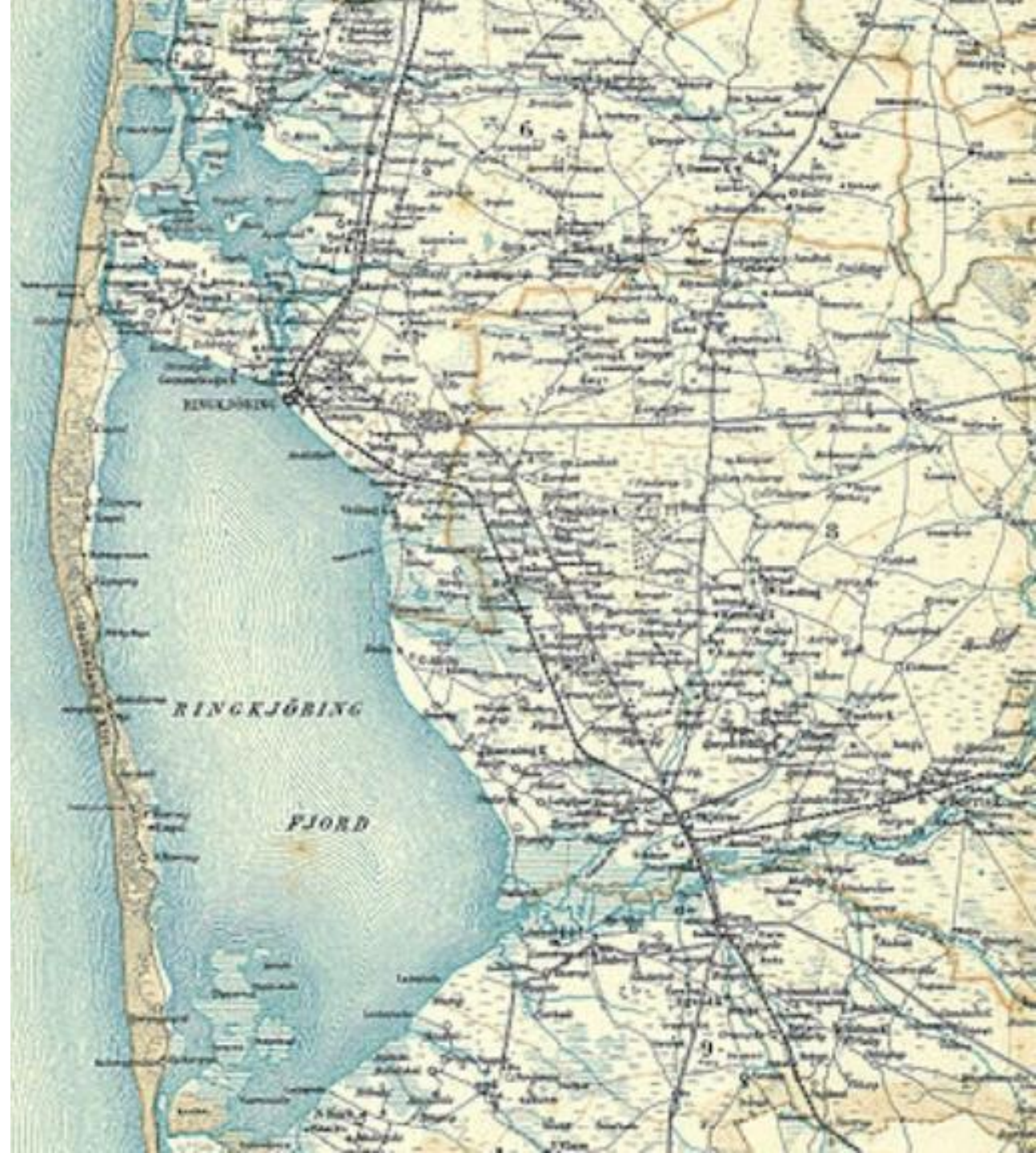

Nymindégab med Esehusene

Nyminde gab mod syd - Den lille hytte, Folle Huse

Ringkøbing fjord, år
1900

Sømærker – Haurvig, Årgab og Husby båker

Litteratur

- Alan Hjorth Rasmussen (2006). *En udmærket bekvem fiskeplads... Årstidsfiskeriet fra Nymindegab og Holmslands Klit i 1800 årene*. Foreningen Danmarks Folkeminder. Museet for Varde By og omegn
- Buchwald, E. (1997). *Redningsstationer og sømærker ved den jyske vestkyst*. Bygningsfredningskontoret, Skov- og Naturstyrelsen.
- <https://vardemuseerne.dk/oplev-nymindegabs-historie/>
- <https://www.aldus.dk/fanoe/kaaver/jyllands-baaker.html>